

TE-palvelut
tjänster | services

Työntekijän oleskelulupa-asiat TE-toimistossa

Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimisto

10.9.2019

Antti Karjalainen

Työntekoa varten tarvittavat luvat

- EU:n ulkopuolisen maan kansalaisen työnteko Suomessa edellyttää **työnteko-oikeutta**. (Koskee myös henkilöitä, joilla on esim. Viron myöntämä muukalaispassi.)
- Työntekoa varten voidaan myöntää **työntekijän oleskelulupa** tai ulkomaalaislaissa mainituissa poikkeustapauksissa **muu oleskelulupa työntekoa varten**. Luvan myöntämisperusteen mukainen työnteko-oikeus.
- Työnteko-oikeus sisältyy myös **muilla perusteilla myönnettyihin oleskelulupiin**. Työnteko-oikeudessa voi olla rajoituksia.
- Joissakin tapauksissa työtä voi tehdä **ilman oleskelulupaa** (viisumilla tai viisumivapaasti).

Kausityö metsänhoitoalalla, työn kesto enintään 9 kuukautta

- Kausityöllä tarkoitetaan työntekoa toimialalla, ”jonka kausittaisiin olosuhteisiin liittyvä toistuva tapahtuma tai tapahtumasarja edellyttää tiettyyn aikaan vuodesta työvoimaa huomattavasti enemmän kuin tavallinen toiminta”.
- Jos työn kesto enintään 90 päivää, työtä voi tehdä viisumilla tai viisumivapaasti
 - Viisumivapaan maan kansalainen tarvitsee kuitenkin kausityötodistuksen jonka Maahanmuuttovirasto myöntää.
- Jos työn kesto on 3-6 kuukautta, työntekoon tarvitaan kausityölupa jonka Maahanmuuttovirasto myöntää.
 - TE-toimisto ei anna osapäätöstä.
- Jos työn kesto on 6-9 kuukautta, työntekoon tarvitaan myös kausityölupa jonka Maahanmuuttovirasto myöntää. Tämä kuitenkin edellyttää TE-toimiston osapäätöstä.

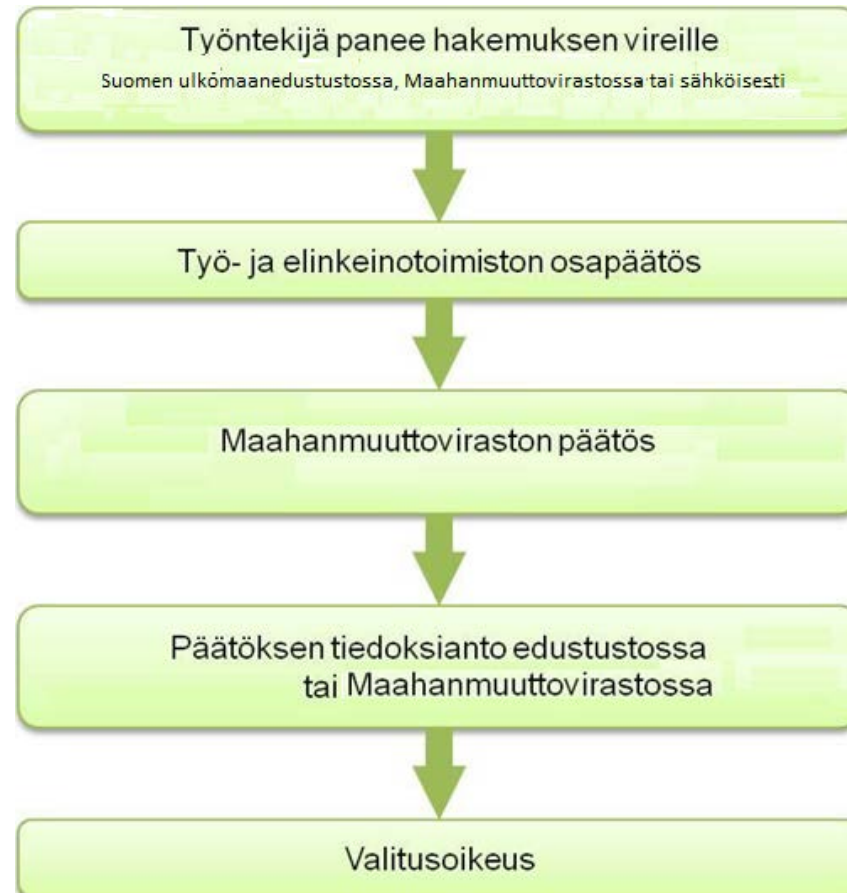
Työntekijän oleskelulupa

- Myönnetään kaksivaiheisesti, TE-toimisto tekee ensin osapäätöksen ja Maahanmuuttovirasto sen jälkeen varsinaisen päätöksen.
 - Osapäätöstä ei anneta erikseen tiedoksi.
- Koskee pääasiassa ”suorittavan tason” työtehtäviä.
- Myös esimerkiksi erityisasiantuntijan tehtävään voi joutua hakemaan työntekijän oleskelulupaa, jos edellytykset erityisasiantuntijan luvan myöntämiseksi eivät täyty.

Ennakkotieto työntekijän oleskeluluvan myöntämisen edellytyksistä

- TE-toimisto antaa työnantajan tai toimeksiantajan hakemuksesta kirjallisen ennakkotiedon työntekijän oleskeluluvan myöntämisen edellytyksistä hakemuksessa tarkoitetussa asiassa.
- Ennakkotietoa haetaan kirjallisesti TEM054-lomakkeella.
- TE-toimiston on annettava ennakkotieto viipymättä.
- Työnantajan vaatimuksesta TE-toimiston on työntekijän oleskelulupaa haettaessa noudatettava ennakkotietoa ajan, joka on mainittu ennakkotiedossa (3 kk antopäivästä).

Työntekijän oleskelulupahakemuksen käsittely

Oleskelulupahakemuksen vireyttäminen

- Työntekijän oleskelulupahakemuksen voi panna vireille vain työntekijä itse.
- Työnantajan osallistuu hakemuksen vireyttämiseen täyttämällä hakemuksen liitteeksi TEM054-lomakeen (liite työntekijän oleskelulupahakemukseen) ja toimittaa lomakkeen työntekijälle hakemukseen liitettäväksi. Myös oleskelulupahakemuslomakkeessa listatut liitteet suositellaan liitettävän hakemukseen.
- Ensimmäistä oleskelulupaa haetaan pääsääntöisesti ulkomailta Suomen edustustoon tai sähköisen asiointipalvelun kautta jätetyllä hakemuksella.
- Jatko-oleskelulupaa tulee hakea Suomessa Maahanmuuttoviraston toimipisteestä

TE-toimiston täytyy työntekijän oleskeluluvan myöntämistä harkitessaan:

- selvittää, olisiko kyseiseen tehtävään saatavilla kohtuullisessa ajassa työvoimaa Suomen ja EU/ETA-alueen työmarkkinoilta (Huomioiden ELY-keskusten alueelliset linjaukset.)
- huolehtia siitä, että työntekijän oleskeluluvan myöntäminen ei estä työmarkkinoilla käytettävissä olevan henkilön työllistymistä
- varmistaa se, että lupa myönnetään vain edellytykset täyttävälle henkilölle, jos työssä vaaditaan erityistä pätevyyttä tai hyväksyttyä terveydentilaa

TE-toimiston täytyy työntekijän oleskeluluvan myöntämistä harkitessaan:

- varmistaa, että työnantajan hakemukseen liittämät selvitykset ovat riittävät sen toteamiseksi, että työnantaja on huolehtinut ja vastaisuudessa kykenee huolehtimaan velvoitteistaan työnantajana
- varmistaa, että työnantajan vakuuttamat työsuhteen ehdot ovat asianomaisen työehtosopimuksen mukaiset tai jos työehtosopimusta ei ole sovellettava, että ne vastaavat työmarkkinoilla vastaavissa tehtävissä toimiviin työntekijöihin noudatettavaa käytäntöä

TE-toimiston täytyy työntekijän oleskeluluvan myöntämistä harkitessaan:

- varmistua siitä, että ulkomaalaisen toimeentulo on turvattu ansiotyöstä saatavalla tulolla oleskeluluvan voimassaolon ajan (toimeentuloraja vuonna 2019 1211 €/kk)
- jatkolupahakemusta harkittaessa tulee varmistua siitä, että viranomaisille edellisen hakemuksen yhteydessä vakuutetut työehdot ovat toteutuneet

TE-toimisto määrittelee

- määräaikaisen oleskelun luonteen ja keston:

B tilapäinen työnteko

A jatkuvaluonteinen työnteko

- ammattialakohtaisuuden:

- Työntekijän oleskelulupa oikeuttaa työskentelemään yhdellä tai useammalla ammattialalla.
- Erityisestä syystä työntekijän oleskelulupa voidaan rajata koskemaan työtä yhdellä tai useammalla ammattialalla *tietyn työnantajan* palveluksessa.
 - 1) tilapäiseen työhön ulkomailta lähetetty työntekijä
 - 2) työntekijä ei asu Suomessa

Työnantajan Enter Finland

- Maahanmuuttoasioiden sähköinen asiointipalvelu
- Käyttö edellyttää tilin luomista, joka vaatii vahvan sähköisen tunnistautumisen (esim. verkkopankkitunnukset) sekä Y-tunnuksen.
- Lisäksi käyttö edellyttää Suomi.fi:n Valtuudet-palvelun annettua valtuutusta yrityksen edustamiseen.
- Palvelun käyttäminen oleskelulupahakemuksen yhteydessä edellyttää, että työntekijä on hakenut oleskelulupaa sähköisesti ja antanut yrityksen Y-tunnuksen hakemuksen yhteydessä.

Enter Finlandin kautta työnantaja voi:

- seurata oleskelulupahakemuksen tilaa
- ilmoittaa työntöen keskeiset ehdot (sähköinen TEM 0.54)
- toimittaa työnantajalta vaadittavat liiteasiakirjat
- ottaa vastaan täydennyspyyntöjä ja vastata niihin
- toimittaa lisätietoa tai lisäselvityksiä hakemukseen
- maksaa käsittelymaksun työntekijäsi puolesta
- saada tietyissä tilanteissa päätöksen ja osapäätöksen tiedoksi, jos hakemus koskee työntekijän oleskelulupaa, johon kuuluu tarveharkinta
- tehdä ulkomaalaislain edellyttämän ilmoituksen ulkomaalaisesta työntekijästä.

Työnantajan velvollisuudet, ulkomaalaislain 86 a §

- Työnantajan on varmistauduttava siitä, että palvelukseen tulevalle ja palveluksessa olevalla ulkomaalaisella on vaadittava työntekijän oleskelulupa tai että hän ei tarvitse oleskelulupaa
- Työnantajan, joka ottaa palvelukseensa muun kuin unionin kansalaisen, tähän rinnastettavan tai tämän perheenjäsenen, tulee viivytyksettä toimittaa työ- ja elinkeinotoimistolle 72 §:ssä tarkoitetut selvitys ja vakuutus sekä ilmoittaa työpaikan luottamusmiehelle, luottamusvaltuutetulle ja työsuojeluvaltuutetulle ulkomaalaisen nimi sekä sovellettava työehtosopimus.
- Työnantajan tulee säilyttää työpaikalla tiedot palveluksessaan olevista ulkomaalaisista ja heidän työnteko-oikeutensa perusteista siten, että ne ovat tarvittaessa vaivattomasti työsuojeluviranomaisen tarkastettavissa. Työnantajan on säilytettävä tiedot ulkomaalaisen palvelussuhteen päättymisestä neljä vuotta.

Työnantajan ilmoitusvelvollisuus TE-toimistolle

- Ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos palvelukseen otettava on
 - EU-kansalainen
 - EU-kansalaiseen rinnastettava tai
 - näiden perheenjäsen
- Ilmoitusvelvollisuuden täyttääkseen työnantajan tulee toimittaa TE-toimistoon:
 - Kopio palvelukseen otetun henkilön passista tai oleskelulupakortista
 - Kopio työsopimuksesta tai TEM 0.54 -lomake (valitse käyttötarkoitukseksi ”työntekijätietojen ilmoittaminen”)
 - Työsopimusta käytettäessä ilmoitukseen tulee liittää erillinen ulkomaalaislain 72 §:n mukainen vakuutus.

Yhteystiedot:

- **Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimisto**
- Työntekijän oleskelulupa-asiat
- Käynti- ja postiosoite:
Villimiehenkatu 2B, 53100 Lappeenranta
- Puhelinpalvelu:
0295 042 006 (arkisin klo 9.00–11.00)
- Sähköposti:
tyolupapalvelut.kaakkois-suomi@te-toimisto.fi
- <http://toimistot.te-palvelut.fi/kaakkois-suomi/tyolupa-asiat>
- Kirjaamo: PL 1010, 45101 Kouvola